Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.
Velja za vse leto..... $6.00
Za pol leta..... $3.00
Za New York celo leto... $7.00
Za inozemstvo celo leto... $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 16. — ŠTEV. 16. NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 20, 1922. — PETEK, 20. JANUARJA, 1922. VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

KAROL PRAVI: "EVROPA NI ŠE ZRELA!"

EDINA DEŽELA, KI NE POTREBUJE VLADE PO BOŽJI MILOSTI, JE PO NJEGOVEM MNENJU ŠVICA. — KAJ SI PREDSTAVLJAJO LJUDJE POD DEMOKRACIJO. — POROČA AMERIKANEC G. T. SETON.

Na krovu parnika Adriatic, Madeira, 18. januarja. — Prejšni cesar Karol ne daje nikakih interviewov. Poročevalec ni bil sprejet oficijelno, temveč kot privatnik in šele potem, ko je dokazal, da nima nikake misije. Izjavil je nadalje, da prinaša pozdrave številnih Amerikancev, ki goje simpatnje do kraljevskega para kot starišev, ne pa kot monarhov.

Vila Victoria je sedanje bivališče izgnancev. Nahaja se na zemljišču Reid Palace Hotela in plačalo se je zanjo svoto tristo funtov za četrt leta ali nekako $5200 na leto, vključno živila. Štab je obstajal iz dveh oseb.

Vila Victoria je vse preje kot palača, a soba, v katero so odvedli poročevalca, je bila prostorna. Sredi sobe je stal Karol, ki je takoj stopil proti poročevalcu, mu stisnil roko ter rekel v izvrstni angleščini:

— Zelo me veseli, da ste prinesli pozdrave od Amerikancev. Amerika je bila zelo dobra mojemu narodu in tega ne bom nikdar pozabil.

Karol je govoril s poročevalcem kot navaden človek, kot mož in oče.

— Veseli me, — je rekel, — da sem izvedel po kablu, da se je mojemu sinu Robertu obrnilo na boljše. Bil je uspešno operiran na slepiču in v približno enem mesecu bo prišel semkaj. To je dobro za otroke, kajti zrak je izvrsten. Z otroci bo prišlo tudi par nadaljnih ljudi, — en učitelj, governanta in ena strežnica. Tudi moja žena bo imela svojo spremljevalko. — Karol namreč nikdar ne govori drugače o Ziti kot o "svoji ženi".

— Da, — je nadaljeval, — pet sinov je in mala Adelajda. Ni še stara eno leto, — je dostavil po kratkem razmisleku, kot oče, ki hoče ugotoviti starost svojega zaroda.

Poročevalec je nato omenil napram Karolu neki članek glede Madžarske, ki je bil objavljen pred kratkim in v katerem se polaga Horthy-ju v usta izjavo, da stane pravomočno, ni Madžarska še zrela za republiko. Ko so namreč povedali nekemu kmetu, da je postala Madžarska republika, je rekel: — No, in kaj pa s kraljem?

Karol se je nasmehnil, kajti pogovor je prišel očividno na predmet, ki mu je najbolj pri srcu. Tedaj se je pokazal neki drugi Karol, — vladar, monarh.

— Da, res, — je rekel, — Madžarska ni še zrela za republiko. — Noben narod v Evropi ni zrel za to, z izjemo Švice. Demokracija? Moj narod ne razume, kaj pomenja to. Ljudje mislijo, da obstaja demokracija v tem, da se lahko vozi vsakdo naokrog z avtomobilom, da živi brez dela na državne stroške in da ima vse žene polne denarja. Ljudje ne razumejo, da potrebujejo močno roko, ki jim vlada. Treba jim je vladati. V sedanjem času ne more biti nobene demokracije v Evropi. Tudi ni najti nobene demokracije. Obstajati bi mogla le oligarhija, ne pa demokracija . . .

Tedaj pa je utihnil.

— Vi veste, da ne smem govoriti o politiki, — je konečno rekel. — Vi veste. Jaz ne smem. Vsako majhno besedo, katero izgovorim, se napačno razume in preobrne, — vsako najmanjšo besedo.

Po teh besedah je vstal ter podal poročevalcu roko v slovo.

Tak je Karol Habsburški, nesrečni dedič zločinov in grehov njegovega rodu.

ODPRAVA POTNIH LISTOV V ROKAH OBREGONA.

Mexico City, Mehika, 18. jan. Pričakovati je bilo, da bo predsednik Obregon danes podpisal oficijelno povelje, na temelju katerega ne bo več treba imeti ameriškim državljanom potnih listov, kadar hočejo priti v Mehiko. Povelje je bilo včeraj sestavljeno v zunanjem uradu ter bilo poslano nato v narodno palačo. Treba je le še podpisa predsednika, da postane pravomočno.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja za zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	$ 1.25	1,000 kron	$ 4.00
400 kron	$ 1.65	5,000 kron	$19.50
500 kron	$ 2.05	10,000 kron	$38.00

Glasom naredbe ministrstva za pošto in brzojav v Jugoslaviji je sedaj mogoče tem nakazovati zneske potom pošte edinole v dinarjih; za vsake štiri krone bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in krono ostane torej neizpremenjeno.

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	$ 2.80	500 lir	$23.00
100 lir	$ 5.10	1000 lir	$46.00
300 lir	$14.70		

Nemška Avstrija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank na Dunaju.

Radi velikanskih razlik v tečaju izplačujemo sedaj v Avstriji samo amerikanske dolarje. Zavzako posamezno nakazilo do $50. računamo po $1. za večja nakazila po 2 centa od dolarja.

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se velikrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne kot nam poštni denar dospe v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo zajamčene izvanredne ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za one, ki se že zdaj se bodo poslužovali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York
(Advertisement)

STRAŠEN VIHAR.

Pred nekaj dnevi je divjal ob atlantiški obali strašen vihar, ki je povzročil na tisoče in tisoče dolarjev škode. Vihar je trgal telefonske in brzojavne žice, ruval drevesa in podiral hiše. Na stotine ljudi je bilo ranjenih. Slika nam kaže voz, katerega je veter, ki je pihal z naglico osemdeset milj na uro, vrgel s konjem vred pre ko ulice ter prevrnil.

HAVAJSKI DELAVCI ZA VELIKO UNIJO

Havajski delavci hočejo imeti svoj glas pri upravi industrij in pri določenju delavnih pogojev.

Honolulu, Havajsko otočje, 19. januarja. — Delavci vseh plemen na Havajskem otočju razmišljajo o ustanovitvi meduarodne organizacije, ki naj bi bila znana pod imenom United Workers of Hawaii. Cilj te organizacinje naj bi bil nanovo urediti sedaj obstoječe strokovne unije na otočju ter ustvariti industrijalno obliko organizacije, ki naj bi združevala v enem zastopstvu vse mezdne delavce brez ozira na spol, pleme, stroko ali barvo ter si pridobila direkten glas pri upravi industrij, — soglasno z osnutkom konštitucije, za katerega so že glasovale številne organizacije.

— Mi smo uverjeni, da je delo upravičeno do glasu pri upravi industrij in da ima pravico določiti pogoje, pod katerimi naj posluje v namenu, da bo dobilo polno vrednost tega, kar proizvede, — se glasi v osnutku.

— Mi hočemo sodelovati v polnem obsegu z različnimi narodnimi in mednarodnimi unijami in z ameriško delavsko federacijo, vendar pa obračamo pozornost na dejstvo, da so razmere na Havajskem otočju različne od onih na ameriškem kontinentu ali onih v katerikoli drugi deželi ter vstrajamo vsled tega pri trditvi, da najboljši sodniki svojih lastnih potreb in taktik, katerih se moramo poslužiti, da dosežemo zaželjeni cilj.

PEKI V MEXICO CITY SO ZAŠTRAJKALI.

Mexico City, Mehika, 18. jan. Peki, zaposleni v tem mestu, so pretekli večer zastavkali in danes zjutraj je pretilo glavnemu mestu pomanjkanje kruha. Stavka je bila posledica spora radi plač in stavkarji so se vdeležili pretekli večer demonstracije, ki je zavzela resen obseg. Manifestanti so navalili na več pekaren, a do resnejših izgredov ni prišlo.

KOLERA IZGINJA V MANILI.

Manila, Filipini, 17 januarja. Tekom zadnjih 24 ur se je prijavilo štiri nove slučaje kolere in en smrtni slučaj. — Zdravniške oblasti izjavljajo, da se je položaj izdatno izboljšal.

MEHIKANCI SO RAZBURJENI VSPRIČO SUŠE.

Mexico City, Mehika, 19. jan. Možnost uveljavljenja prohibicije v Mehiki je postala tako resna in sicer vsled povišanja davkov na vse opojne pijače od 16 do 31 odstotkov, da je pričel predsednik Obregon dobivati številna tozadevna vprašanja.

Vprašalo se ga je med drugim, kako daleč namerava iti vlada s svojo kampanjo. Sadilci sladkornega trsa so naslovili na predsednika nujen poziv in pivovarnarji so organizirali boj proti suhaški propagandi.

KITAJSKE ŽELEZNICE PRED KONFERENCO.

Washington. D. C., 19. jan. — Na današnjem sestanku komiteja glede vprašanj Daljnega iztoka se je razpravljalo o ameriških in angleških predlogih, tikajočih se enakomernega razvoja železniških ugodnosti na Kitajskem.

Pri tem ni prišlo vpoštev vprašanje Mandžurskih železnic ter onih, ki tečejo skozi provinco Šantung.

PAPEŽ SE BOLJŠE POČUTI.

Rim, Italija, 19. januarja. — Poročila iz bolniške sobe papeža Benedikta, ki trpi na influenci, so danes zjutraj izjavljala, da ni bilo včeraj naprej opaziti nobene izpremembe v zdravstvenem stanju papeža. Včeraj je imel malo mrzlice, a v kolikor je bilo mogoče dognati, ni bilo opaziti nikakih nadaljnih vznemirljivih znakov.

Pozneje so izdali zdravniki bulletin, v katerem se glasi, da se unetje sapnika ni razširilo in da se je temperatura zmanjšala.

POINCARE JE GOVORIL.

Pariz, Francija, 19. januarja. Uvaževanje pogodb, ki določajo mirovne pogoje, — se glasi program, katerega bo predložil danes popoldne ministrski predsednik Poincare poslanski zbornici kot politiko svojega kabineta. V izjavi se graja "sramotno propagando" za sliko, kot se jo predstavlja inozemstvu glede Francije, o kateri se glasi, da se je je lotila neke vrste imperijalistična blaznost.

ANGLEŽI ZAPUŠČAJO IRSKO.

Dublin, Irska, 19. januarja. — Danes so trije angleški bataljoni zapustili irska tla. V soboto odidejo angleške pomožne policijske čete.

BOLGARSKA VLADA SE BOJI IZGREDOV

Bulgarski vojni minister je izjavil, da bo zavladala anarhija, če ne bo stalne armade.

Sofija, Bulgarska, 19. jan. — Na Bulgarskem se je bati izbruha anarhije, če se bo razpustilo armado dežele, soglasno s poveljem zavezniškega sveta poslanikov. Meje države bi bile ogrožene in v enaki meri tudi notranji red v deželi, — soglasno z izjavo Konštantina Tomova, bulgarskega vojnega ministra. Svet poslankov je dal Bulgarski en mesec časa, tekom katerega mora popolnoma razorožiti svoje sile.

Pogodba, kot je bila sklenjena v Neuilly, je določala, da mora Bulgarska razorožiti in demobilizirati celo svojo redno armado. Imela pa je pravico sestaviti prostovoljno silo, obstoječo iz 20 tisoč mož, s pomočjo katere naj bi se vzdržalo red v deželi ter nadalje tudi sile 13,000 obmejnih orožnikov. Le 6200 mož se je prijavilo za prostovoljno vojaško službo in vojni miniser trdi, da se je načrt popolnoma izjalovil.

— Če bi prišlo na Bulgarskem do izgredov ali nemirov, ki bi bili posledica pomanjkanja hrane ali kake druge stvari, — je rekel vojni minister, — potem ni izključeno, da bi ne postala dežela plen revolucije.

Vojni minister je označil govorice, da čaka Bulgarska le na priliko, da napade svoje balkanske sosede ter dobi na ta način nazaj ozemlja, katera je izgubila tekom vojne, kot "skrajno bedastoče".

BLAZNI ZAMOREC USTRELIL STRAŽNIKA.

Včeraj je stopil k newyorškemu policistu Ottonu W. Motzu slaboumni zamorec Frank Whaley, mu iztrgal revolver izza pasa ter ga ustrelil. Zamorca so poslali na opazovalni oddelek.

PROCES PROTI ARBUCKLU.

San Francisco, Cal., 19. jan. — Obravnava v zadevi Roscoe Arbuckla, ki je obtožen uboja, napreduje zelo hitro in obtožba bo najbrž že danes ali jutri zaključila svojo stran. Izjave v sedanjem procesu se v bistvu ne razlikujejo od onih, katere se je podalo tekom prvega procesa, ki je ostal brezuspešen, ker se porota ni mogla zediniti.

KONVENCIJA KOPAČEV TRDEGA PREMOGA

PREMOGARJI BODO ZAHTEVALI DVAJSET-ODSTOTNO POVIŠANJE PLAČE. — SPREJELI NE BODO NITI ZNIŽANJA PLAČ, NITI KOMPROMISOV. — ZA SPLOŠNI OSEMURNI DELAVNIK. — PRIZNANJE "CHECK-OFF" SISTEMA.

Shamokin, Pa., 18. januarja. — Resnost krize, pred katero stoji premogarska industrija dežele, je bila razvidna danes iz izjave John L. Lewisa, ki je rekel, da bodo kljub nezaposlenosti in zahtevi delodajalcev da se skrči plače, premogarji zahtevali povišanje plač v svojem novem dogovoru, ki mora biti sklenjen do 1. aprila in sicer vsi premogarji ,tako onih v antracitnih kot bituminoznih poljih.

Mr. Lewis je podal to ugotovilo ob zaključku današnjega zasedanja konvencije antracitnih premogarjev, ki je imenovala komitej za plačilno lestvico, da sestavi zahteve premogarjev glede plače in delavskih pogojev.

Načelnik premogarjev je izjavil, da noče unija stavke in da bo storila slehrni častni poskus, da prepreči konflikt.

— Premogarji v zvezi mehkega premoga pričakujejo, da ne bodo le obdržali tega, kar so pridobili, temveč da bodo zahtevali povišanje temeljnih plačilnih pristojbin, — je izjavil Lewis v prvem oficijelnem obvestilu.

— Treba je nanovo urediti stvari,, kajti ljudje sedaj le životarijo ob naravonst stradalnih plačah. Treba jim je nadalje nuditi več rednega dela ter prilike za delo.

— V nobenem slučaju ne bomo razmišljali o kakem skrčenju plač ali sklepali kompromisov glede tega. Pripravljeni pa smo sestati se z delodajalci ter storiti vse, kar je v naši moči, da dovedemo do mirne rešitve naših problemov.

Razven povišanja plač ter splošnega osemurnega delavnika v antracitnih poljih, je rekel Mr. Lewis, da se bo zahtevalo tudi priznanje unije obenem z uveljavljenjem check-off sistema.

— Antracitni delodajalci, — je dostavil, — so vedno trdili, da je check-off sistem nepostaven ter izjavljali, da se boje postave, a sedaj je bilo strašilo nepostavnosti tega kolektiranja unijskih pristojbin odpravljeno vsled odloka prizivnega sodišča Združenih držav, ki je izjavilo, da je check-off postaven in dopusten v kontraktu.

Prišlo je do daljše demonstracije na konvenciji, ko je predsednik Lewis objavil brzojavko iz Washingtona, v kateri se je glasilo, da je delavski department interveniral v namenu, da prepreči iztiranje delavskih družin iz njih domov v New River premogarskem okraju v West Virginiji. Te ljudi so premogarski baroni postavili na cesto, ker so šle žene premogarjev s svojimi otroci v zvezno glavno mesto ter protestirale pri predsedniku Hardingu proti "stradanju ter nasilnim metodam premogarskih baronov".

Brzojavka, ki je prišla od Walter J. Jamesa, zastopnika unije v Washingtonu, je javljala:

— Informiran od delavskega departmenta, da se bo takoj ustavilo iztiravanje premogarjev iz njih domov ter takoj pričelo preiskovati položaj glede bede in stradanja.

Več uradnikov premogarske organizacije je nagovorilo konvencijo ter zavrnilo trditve, da so plače premogarjev odgovorne za visoko ceno premoga. Govorniki so trdili nadalje, da sleparijo premogarske družbe javno mnenje z lažnjivo propagando.

V odgovor na ugotovilo antracitnih delodajalcev, da ni mogoče skrčiti cene premoga, dokler se ne bo skrčilo delavskih plač, je rekel Mr. Golden:

— Antracitni premogarji izjavljajo javnosti ter tudi lahko dokažejo, da zasluži javnost cenejši premog in da v to svrho ni potreba skrčiti delavskih plač. United Mine Workers lahko dokažejo to, če se jim nudi priliko. Vse, kar hočejo, je obvestiti javnost glede cen in slednje bodo presenetile celi svet.

— Ali hočejo delodajalci pojasniti javnosti, zakaj stane premog, katerega se izkoplje prav tukaj v Shamokinu za ceno $4.20 tono, po računu delodajalcev, dvajset milj od tukaj celih $15.00?

Govornik je nato rekel, da ne more predsednik Harding pričakovati nobenega sodelovanja od strani antracitnih premogarjev, če pomenja njegovo geslo "nazaj k normalnosti" skrčenje plač.

Shamokin, Pa., 19. januarja. — Konvencija premogarjev je nameravala danes razpravljati o delnem poročilu resolucijskega komiteja, dokler ne bo komitej glede plačilne lestvice predložil svojega poročila glede zahtev, katere se bo predložilo antracitnim delodajalcem pred 31. marcem, ko bo ugasnil sedaj veljavni kontrakt.

Resolucijski komitej ima pred seboj veliko število predlogov, a noben teh predlogov nima opravka s plačilno lestvico.

KER NI BLIO SLANIKOV, SO POSTALI RIBIČI POBOŽNI.

Glasgow, Škotska, 18. januarja. Val verske gorečnosti se je razširil v zadnjem času preko ribiških vasi na iztočni obali Škotske.

Ribiči, ki so prepričani, da je slabi lov na slanike posledica razuzdanega življenja, so pričeli pričeli prirejati procesije po cestah, prepevati himne ter kazati tudi na druge načine svojo versko unetost in gorečnost. Komaj je najti kako ribiško vas ki bi ne bila prizadeta pri tem.

NOV ITALJANSKI BRZOPARNIK.

Eden izmed številnih novih parnikov, ki bi prišel v tekočem letu na našo obal, je tudi parnik Conte Rosso italjanske Lloyd Sabaudo črte, ki bo največji, najhitrejši in najbolj udobni parnik, kar jih vozi pod italjansko zastavo. (Stem še ni dosti rečeno.) Conte Rosso bo dospel v New York dne 24. februarja. Vozil bo od tedaj naprej redno med New Yorkom ter Napoljem in Genovo.

Novi parnik vsebuje 18,500 ton ter vozi z naglico devetnajstih vozljev na uro. Parnik bo prišel baje preko morja v šestih dneh. Opremljen je z vsemi modernimi potrebščinami in ima rešilne čolne z motorji in brezžičnimi brzojavnimi aparati ki delujejo v okrožju petdesetih milj.

Kdor namerava v kratkem vrniti se v domovino, ter ob tej priliki videti lepe kraje ob Atlantskem in Sredozemskem morju, mu priporočamo, da potuje z brzoparnikom Cunard proge

"CARMANIA",

ki odpluje kot izletni parnik 11. februarja na Reko. Med vožnjo se bo vstavil v najlepših mestih.

Vsi potniki tretjega razreda bodo nastanjeni v kabinah.

Cena do Reke $105.00 ter $5.00 vojnega davka.

Frank Sakser State Bank.

"GLAS NARODA"
SLOVENIAN DAILY
owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS SENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.
Za celo leto velja list za Ameriko in Canado $7.00 — Za New York za celo leto $7.00 — za pol leta $3.50 — Za inozemstvo za celo leto $7.00 — za pol leta $3.50 — Za pol leta $3.00 — Za četrt leta $1.50
GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $6.00
Advertisements on Agreement.
Dopisi brez podpisa in anonimni se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.
GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2576
ALLIED PRINTING 444 TRADES UNION LABEL COUNC. NEW YORK CITY

POINCARE.

Kakorhitro je zasedel Poincare mesto francoskega ministrskega predsednika, je smatral za svojo dolžnost pojasniti, kakšno politiko bo zasledoval.

Ker je znan kot starokopitnež, je jasno, da ni izustil ničesar naprednega.

Rekel je namreč:

— Mednarodna vprašanja bodo v bodoče zopet reševali poslaniki, kot so jih reševali prej.

Torej je bila velika vojna zastonj, torej je bilo morje krvi zastonj prelito?

Pa naj se zgodi v prihodnjih mesecih to ali to (dobrega se nam nič ne obeta) nekaj stoji kot pribito: Francija je oficijelno in javno obrnila hrbet vsem idealom, za katere se je baje vršila najbolj krvava vojna svetovne zgodovine.

Premirje je bilo sklenjeno na podlagi štirinajsterih Wilsonovih točk.

V Versaillesu so te točke vrgli pod mizo ter jih nesramno pomandrali.

Poincare je povedal, da bo zatrl vsak poskus zdravljenja ran, katere je zasekala versaillska mirovna pogodba.

Njegova zahteva je, naj vrejajo mednarodne zadeve poslaniki.

To se pravi: vrniti se moramo h tajni diplomaciji.

Tajne pogodbe, ki so bile doslej seme vsaki vojni, naj se tudi v bodoče sklepajo.

Poincare sluti, kaj se bo zgodilo v prihodnjih mesecih.

Lloyd George-u je rekel, da ne bo Francija niti za las odnehala v svoji politiki napram Nemčiji in Rusiji.

Nemčijo je treba do mozgag izsesati, od Rusije je treba dobiti denar, ki je bil posojen za časa carskega režima.

Briand je bil v obeh teh ozirih nekoliko bolj popustljiv in zato je moral iti.

On je bil reprezentant treznega razuma, dočim je Poincare zastopnik reakcije. Iz njega govorita strast in sovraštvo.

Nehote in nevede žene Poincare svojo deželo v propast. Francija ni imela še nikdar posebno odkritosrčnih prijateljev.

Če bo šlo še nekaj časa tako naprej, bodo postale vse države sveta njene javne nasprotnice.

General Žekov o bolgarski katastrofi.

Posebni dopisnik tržaškega lista "Piccolo della sera" je z dovoljenjem državnega obtožitelja Janova obiskal v zaporu bivšega generalisima bolgarske armade generala Žekova, ki se je vrnil v Bolgarijo, čim se je pričel proces proti članom Radoslavovega kabineta. Sam se je stavil sodišču na razpolago. Nasproti omenjenemu dopisniku se je branil gekov, opozarjajoč, da se doslej ni mogel vrniti v Bolgarijo zaradi slabega zdravja. Ko je nekoliko okreval, vrnil se je takoj. Pravi, da je kot vojak dolžan, da se vrne in stavi na razpolago bolgarski vladi; pravi, da je pravično, logično in hvalevredno, da narod bolgarski zahteva, naj se kaznujejo oni, ki so zakrivili njegovo katastrofo; obenem pa pravi, da je sodišče sestavljeno s preveliko pristranostjo in strastjo in da vsled tega ne bo doseglo svoje svrhe.

Zelo zanimive so njegove izjave o odnošajih med Nemčijo in Bolgarijo, kakor tudi o generalu Ludendorffu. Dopušča, da so se tako z bolgarske kakor tudi z nemške strani ter na političnem in na vojnem polju storile velike in številne pogreške, a odnošaji niso bili taki, kakor jih je on želel. Radoslavova vlada je bila slabotna ter je pogosto brez razloga popuščala Nemčiji, ki je to slabotnost preveč izkoriščala. Pravi, da je samo general Ludendorff kriv napetim odnošajem, ki so v drugi polovici vojne dovedli do nezaželjenega konflikta, ker so oslabili bojno sposobnost bolgarske armade. General Ludendorff je bil brutalen, nespameten ter je preveč pazil na svojo avtoriteto. Bil je preveč ambicijozen in pristranski ter ni upošteval utemeljenih svaril bolgarskega vrhovnega vodstva. Bil je dober tehnik in neukoren delavec, a zelo slab psiholog (dušeslovec) naroda. Bil je mnenja, da so ljudje stroji, katere se lahko poljubno uporabi. Nasproti Bolgariji ni bil niti najmanje odkritosrčen ter se ni niti najmanje oziral na vojne odveznosti Nemčije nasproti Bolgariji. To je razvidno tudi iz njegovih nedavno objavljenih memoarov (spominov), v katerih je zapisal mnogo neresnice o Bolgariji in njeni vojski.

O bivšem carju Ferdinandu pravi, da je bil samovoljen človek, katerega so vodili samo osebni in dinastični interesi. Njegov vpliv na vlado je bil zelo velik, ker se brez njega ni moglo ukreniti ničesar, llasti ne, ako je bilo proti njegovim interesom. Velika njegova pogreška je bila, da je vse svoje nade nalagal na Nemčijo, ker je bil mnenja, da se samo na ta način more ohraniti Bolgarija in njegova dinastija. Mnenja je, da separaten mir v dobi vojne ni bil mogoč, dokler je Ferdinand bil bolgarski car, četudi je vlada vedela, da bi separaten mir bil za Bolgarijo edina rešitev.

Glede katastrofe na Dobrem polju je Žekov omenjenemu dopisniku izjavil, da so vzroki politični in vojaški, povzročeni po notranjih političnih prepirih in strankarskih borbah, katere so oslabile moč in vojno sposobnost bolgarskega naroda. Bolgarska vojska je razen tega mnogo trpela vsled pomanjkanja hrane in zaradi sovražne propagande, zlasti slovitih Wilsonovih točk. Razne intrige v vladi in nesposobnost posameznih ministrov so tudi zelo nepovoljno vplivale na fronto. Bolgarska vojska je bila razentega prepuščena sama sebi in se je na ogromni macedonski fronti morala boriti proti sovražniku, ki je vsak dan dobival novih moči ter jih mogel koncentrirati na vsakem mestu, dočim je bila bolgarska vojska od dne do dne slabejša. Najtehtnejši vzroki so bili pomanjkanje rezerv v zaledju, napeti odnošaji med Nemci in Bolgari, kakor tudi propadajoče zaupanje do Nemcev. Inicijativa je iz bolgarskih rok prešla na sovražnika, ki je izkoristil ta položaj ter na Dobrem polju koncentriral močno vojsko, ki je prebila bolgarsko fronto. A to bi ne bilo vplivalo katastrofalno, če bi ne bilo desorganizacije v bolgarskem zaledju in če bi želja po miru ne bila tako močna v bolgarskem narodu.

Kakor je iz razgovora razvidno, je general Žekov mnenja, da Bolgarija ni bila premagana na bojnem polju, marveč da so poraz zakrivili notranji politični prepiri in propaganda defetistov. Videli bomo, kako stališče bo nasproti tem njegovim izvajanjem zavzel bolgarski tribunal, ki tudi njega prišteva med glavne krivce bolgarske katastrofe, ali obenem tudi med vojne zločince, o čemer g. Žekov nekako sramežljivo molči.

Dopisi

New York, N. Y.

Kakor smo že poročali, je priredila Slovenska godba v nedeljo dne 15. januarja igro "Miklova Zala", na katero smo povabili vse Slovence in Slovenke. Žalibog, da nismo mogli vsem posreči, da si ogledajo to res nad vse sijajno igro, in sicer zato, ker je bila dvorana tako prenapolnjena, da se je morala četrtina obiskovalcev vrniti.

Da si pa boste mogli tudi vi, kateri niste imeli priložnosti pretečeno nedeljo, to res zanimivo in resnično sliko ogledati, bomo jo ponovno predstavili v nedeljo 29. januarja na 62 St. Mark's Place v New Yorku. Kdor si želi videti in vedeti, koliko so morali tedaj prestati naši pradedi pod krvoločnim Turkom, naj pride na omenjeni dan. Začetek točno ob 5. uri popoldne. Vstopnice se dobé že od srede naprej pri tajniku na 62 St. Mark's Place v New Yorku.

Za mnogobrojni obisk se priporoča Godbeni odbor.

Brooklyn, N. Y.

Slovensko pevsko in dramatično društvo "Danica" praznuje v nedeljo dne 22. januarja t. l. petletnico svojega obstanka z veselico in gledališko predstavo v dvorani sv. Trojice, vogal Montrose in Graham Ave., Brooklyn. Začetek točno ob 6. uri popoldne.

Poleg "Danice" nastopijo še vsem dobro znana društva in sicer pevska društva "Slavec" in "Domovina" ter vsem Slovencem priljubljeni "Brooklynski tamburaški zbor".

Odboru "Danice" se je posrečilo iznajti, kje je zakopano pravo plzensko pivo. Ravno tako je preskrbljeno tudi za druga okrepčila.

Med presledki pevskih točk in za ples bo igral orkester pod vodstvom našega rojaka Mr. Josipa Remsa ml.

Rojakom tudi lahko obljubimo, da bodo imeli priliko se iz srca nasmejati pri šaloigri "Dva oglasa", katero je prestavil naš nepozabni Fr. Viktorin Pere.

Torej, rojaki in rojakinje, v nedeljo popoldne ste vsi prisrčno vabljeni na petletnico "Danice".

Odbor.

Iz Slovenije.

Zaradi himne "Bože pravde".

Iz Žužemberka poročajo: Širom Dolenjske po svoji strupenosti prosluli žužemberski dekan Gnidovec je izvršil nov junaški čin, za katerega bo gotovo dobil red sv. Bonaventure I. vrste, kadar se Šusteršič povrne. Na državni praznik (ujedinjenja) dne 1. dec. so imeli učenci osnovne šole na Dvoru mašo. Po maši so zapeli "Bože pravde". Takoj nato pa je dal Gnidovec poklicati nadučitelja v zakristijo, kjer je kričal in divjal nad njim, da je škof ukazal peti slovensko "Pravde Bog" in ne srbsko "Bože pravde, in da dokler bo on dekan v Žužemberku, se ne bo nikdar več pelo v cerkvi "Bože pravde". Mož pač ne more zatajiti svojega strupenega sovraštva do vsega, kar diši po Srbih in pri tem ga nič ne moti dejstvo, da je "Bože pravde" kraljeva himna. Branil se je te himne od preobrata do danes, sedaj pa, ko je tudi škof Jeglič že odnehal, pa skuša nasprotovati vsaj pri besedilu. Pokrajinska uprava je ukazala peti pri šolskih mašah vse tri himne in sicer vsako v originalnem besedilu. Zanimivo pri tem možu je tudi to, da ima velik vpliv tudi na novomeški okrajni šolski svet, ki dobiva pri njem vedno informacije o učiteljstvu žužemberškega sodnega okraja. Pač lepe informacije Treba je že enkrat napraviti konec temu Gnidovčevemu paševanju.

Otvoritev akademskega kolegija.

V Ljubljani se je vršila proslava formelne otvoritve akademskega kolegija (bivši hotel Triglav, odnosno Ilirija), v katerem ima svoj dom 135 akademikov. Slavlje se je pričelo s petjem narodne himne "Bože pravde", ki jo je izvajal domač akademski zbor. Predsednik načelstva "Akademskega kolegija" načelnik Ribnikar je v daljšem nagovoru obrazložil velik pomen akademskega vzgojevališča, kakršen je akademski kolegij. Svoj govor je končal z vzklikom na slogo in bratstvo našega troimenega naroda, s slavo na domovino in njenega narodnega vladarja ter zaklical največji nadi edinstvene države Jugoslavije, akademični mladini: Vivat, crescat, floreat! Predsednik akademske organizacije v kolegiju Dekleva je slikal, v kako žalostnih razmerah je morala univerzitetna mladina v Ljubljani preživeti prve dve leti po preobratu, zlasti v "Akademskem domu" na gradu, dokler se ni dal dijaštvu na razpolago akademski kolegij. Predsednik nadzorstva "Akademskega kolegija" dr. Majaron je opozarjal na važnost dejstva, da mladina študira v domovini in na razliko, kako so akademiki študirali preje v tujih mestih in na tujih univerzah. Želi dijaštvu v akademskem kolegiju zlasti zdravje in pa idealnost. V imenu "Akademskega podpornega društva" se zahvali njegov predsednik Baš načelstvu in nadzorstvu "Akademskega kolegija". Slavlje, katerega so se vdeležili poleg članov načelstvva, nadzorstva in sotrudnikov "Akademskega kolegija" le še visokošolci, ki so sprejeti v akademski kolegij, je s skromnim prigrizkom in čajem končalo ob zvokih domačega akademskega orkestra.

Ruski dijaki v Ljubljani

so priredili s sodelovanjem ljubljanskih akademikov v prostorih Narodnega doma akademijo, katero so izvajali ruski moški zbor in člani kr. narodne opere. Čisti dobiček je namenjen v podporo bednim rus. dijakom v Ljubljani.

Smrtna kosa.

V Ptujski gori je umrl Janko Šegula,, brat Lrana Šegule, strokovnega učitelja v Ptuju, in Josipa Šegule, učitelja v Mariboru.

V Ljubljani sta umrla magistr. uslužbenec Josip Novak in splošno znani ribič in posestnik Janez Čižman.

V Dolenji Brezovici na Dolenjskem finančni respicient I. Siherl.

Imenovanje.

Inženjer Alojzij Tavčar v Ljubljani je imenovan za pristava na zavodu za rastlinorejo gospodarsko-šumarske fakultete zagrebške univerze. Obenem mu je poverjena uprava tega zavoda ter predavanja z vajami iz rastlinoreje.

Peter Zgaga

Po sedemsto letih se je posrečilo Irski dokazati, da je bila od svojega pričetka na pravem stališču.

* * *

S tem, da je Zotti faliral, še ni rečeno, da so postali njegovi pristaši navdušeni Jugoslovani.

* * *

Lewis preti s premogarsko stavko.

Ker delodajalci ne bodo hoteli ugoditi Lewisovim zahtevam, bo štrajk napovedan.

Ker je vlada v službi kapitala, bo štrajk prepovedan.

Ker je Lewis v službi kapitalistov, bo pognal svoje ljudi na delo.

* * *

Briand je odstopil.

Z vso svojo pametjo ni mogel prepričati Francozov, da niso oni edin narod na svetu.

* * *

V poročilu newyorške slovenske cerkve vidim, da so farani darovali skoraj 150 dolarjev za premog. To je dokaz, da je ljubezen faranov napram cerkvi precej gorka in da je cerkev precej mrzla napram njim.

* * *

Nekdo me je vprašal, kakšen list je Ave Marija. Povem mu, da ni posebno katoliški. Na ime namreč ni iti. V Zavracu pri Žireh je živela Tončka Devičnik, ki je imela pet nezakonskih otrok.

* * *

Včeraj sem čital v Glasilu J. S. K. J.: Kaj zato, če se je Berger stepel? Saj so se pripetili slučaji, da so se včasih celo ministri stepli.

Glavnemu odborniku velike slovenske podporne organizacije bi pa že prisodil nekoliko več takta in razuma kot pa kakemu ministru.

* * *

Malokateri ženski je videti ušesa. Zakrivajo jih bogati, včasih naravni, včasih kupljeni lasje.

Marsikateri osel jih za to zavida.

* * *

Oficijelna okrajšava za dinar je "Din". (s piko na koncu). Po mojem mnenju to nikakor ni pravilno. Marsikdo bi lahko zamenjal to okrajšavo za dinamit. Dinar pa ne bo nikdar zdinamitiral finančnega sveta.

* * *

Če je pri novi banki v Clevelandu samo Troštova senca, bo falirala.

Banka namreč, ne senca njegova.

* * *

Abuckle pred sodiščem. Stavim, da bo oproščen.

Tisti usodepolni košček ledu se je že zdavnaj stopil.

* * *

Kadarkoli se pokaže v kinematografu Wilsonova slika, vse zaploska.

Kaj pomenja to? Ali je postal še pred smrtjo slaven, ali je sedanja administracija slabša kot je bila njegova?

* * *

Vdova je, lepa interesantna, od nikogar odvisna in nevezana. Precej debela je; skoraj brez napak, Čista je, ne glede na to, da je bila samo enkrat rabljena v naši tiskarni. Ni slaba in ni razcupita, četudi se vsakemu ponuja. Vsak jo lahko dobi in vsak se bo lahko zabaval žnjo. Če pošlje celoletno naročnino za Glas Naroda.

Vdova Leruž se ji pravi.

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena l. 1898 — Inkorporirana l. 1900
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 524 E. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MOHOR MLADIČ, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 170, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatvo naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vstanovi z 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Definitivna ureditev delavnega časa.

Za regulacijo delavnega časa v Jugoslaviji se razdelijo podjetja v tri kategorije. V prvo kategorijo spadajo rudniška in industrijska podjetja, za katera velja po predlogu poslanca Slovenca Žerjava kot kriterij, da je v njih zaposlenih najmanj 15 delavcev. V tej kategoriji ostane osemurni delavnik, ki se sme podaljšati v posameznih podjetjih za eno uro le, če se za to izreče štiri petine vsega delavstva v tajnem glasovanju. V drugo kategorijo spadajo obrtniška podjetja z manj nego 15 delavci. Ko normalni delavni čas velja 8-, 9- ali 10urno delo, ki ga nominira minister za socialno politiko v sporazumu z ministrom trgovine in po zaslišanju trgovskih in delavskih zbornic. Merodajna je težina dela. To normiranje se mora po predlogu poslanca Žerjava izvršiti najkasneje v šestih mesecih. V tretjo kategorijo spadajo prometni delavci, za katere se bo reguliral delavni čas s posebno naredbo ministrstva saobračaja (prometa).

Sajenje bombaža in riža v Hercegovini.

V ministrstvu za kmetijstvo in vode se proučavajo mere za racionalno sajenje in gojitev bombaža in riža v dolini Neretve. S poskusi se je ugotovilo, da obe rastlini dobro uspevata v tem kraju.

Nacionalizacija velikega bosenskega podjetja.

Gospodarsko-finančni komité je sprejel predlog "Prvega jugoslovenskega del. društva za šumsko gospodarstvo in industrijo" v Zagrebu, da se zaradi intenzivnega izkoriščanja bivšega nemškega in sedaj državnega podjetja velike kemične tvornice za suho destilacijo bukovega lesa v Teslići v Bosni osnuje delniška družba "Destilacija drva" s temeljno glavnico 20 miljonov dinarjev. Nova družba prevzame vso svojino bivšega nemškega podjetja v zakup za 25 let, dočim ostane država lastnik. Pri novem podjetju je sovdeležena država z 20 odstotki, 25 odstotkov delnic se izloži javni subskripciji, a 45 odstotkov prevzame "Prvo jugoslovansko del. društvo za šumsko gospodarstvo in industrijo" s svojim koncernom. Podjetje, ki je poleg drugega največji producent oglja v Jugoslaviji, se namerava znatno razširiti in modernizirati.

Kolonizacija Dalmatincev na Kosovem.

Kakor poroča beograjska Pravda, je ministrstvo za agrarno reformo večjemu številu revnih Dalmatincev dovolilo, da se naselijo na Kosovem polju.

Spomenik vojakom na Krfu.

Beograjsko pevsko društvo je v sporazumu z državnimi faktorji sklenilo, da v mesecu marcu t. l. obišče otok Krf (Corfu) ter priredi tamkaj nekoliko koncertov in žalno slavnost jugoslov. vojakom, ki so na otoku pustili svoje kosti. Istodobno bo na Krfu odkrit spomenik jugoslov. vojakom, ki so tamkaj pokopani.

Vinogradniška zadruga.

Pred kratkim se je osnovala v Vukovaru vinogradniška zadruga. Vukovar je v Slavoniji.

Bolgari in Čehi.

Znani slavofil profesor S. Bobčev v Sofiji je napisal za "Prager Presse" članek o bolgarsko - češkoslovaških odnošajih, kjer pravi med drugim: V Pragi in Češkoslovaški smo črpali že odnekdaj prosveto in kulturo, pouk in nasvete. Tudi glede kmetijskega gospodarstva in industrije, ki jo je potrebovala mlada bolgarska država. Naši trgovski in gospodarski krogi so pripravljeni s — Češkoslovaško v tesne zveze. — Bolgarska šolska mladina poseča zdaj kakor pred desetletji rada češkoslovaške učne zavode. Vedno smo stremili in še stremimo za kulturno skupnostjo s Čehi. Nevemimo, da nam Čehi v našem in političnem položaju ne bi pomagali. Tudi bolgarskem narodu je treba pomagati vsaj v gospodarskem in kulturnem oziru. — Sovraštvo napram Bolgarski mora prenehati. Bolgarski narod gleda na Prago, od katere pričakuje moralne pomoči.

Zrno do zrna - pogača,
Kamen do kamna - palača!

Vložite Vaš denar v sigurno banko in zavarujte se s tem pravočasno za Vašo starost.

Na vloge pri nas plačujemo do daljnega 4% na "special interest account", (posebni obrestni račun). Vloge so zasigurane z najboljšimi bondi. Državno nadzorstvo!

82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

FRANK SAKSER STATE BANK
glavno zastopstvo Jadranske Banke

Friderik Gerstaecker:

Džunka.

Za Glas Naroda prevel A. Šabec.

Že precej let je tega, kar so prišli Angleži v posest kitajske obali Hongkonga. S tem malim otokom so hoteli predvsem dobiti ključ do "nebeškega cesarstva", nakar bi pozneje prepustili svojim misijonarjem in trgovcem, da pričnejo delati v notranjosti dežele za angleške interese.

V onem času je bilo ondotno morje še polno deloma kitajskih, deloma malajskih korzarjev ali pomorskih roparjev, ki so bili istotako nevarni tujcem kakor svojim lastnim rojakom. To piratstvo še do danes ni popolnoma iztrebljeno. Jadrali so s svojimi džunkami — navidezno neokretnimi, toda kljub temu hitrimi vozili — ob obalah Kitajske ter brodarili med otoki vzhodnoindskega Arhipela, kjer so prežali na trgovske ladje ter se izogibali le bojnim ladjam Evropejcev. Kakorhitro pa so izprevideli, da so po številu enaki svojemu nasprotniku ali morda še celo številnejši od njega, tedaj so mu hitro pokazali zobe. Saj je znano, da so malajski piratje napadli celo neko ameriško bojno ladjo in mornarji so imeli polne roke dela, da so se jih ubranili.

Razumljivo je, da so Holanci in Angleži, katerim je mnogo na tem, da so pomorske poti varne, naredili vse, kar je bilo v njih moči, da to nevarno zalego iztrebijo. Toda tamošnje morje je le preveč ugodno polje za piratsko rokodelstvo. Vsled tisočerih malih otokov s svojimi zalivi in pod vodo skritimi čermi, je bilo zasledovanje piratov vedno jako nevarno ali sploh nemogoče, ker tja so se upali le oni, ki so ondotne zalive natančno poznali. Temu dejstvu je tudi pripisovati, da še danes cvete korzarstvo v neposredni bližini evropskih kolonij; nobena trgovska ladja ni varna pred temi pirati, ki po izredniem napadu ved no izginejo v svojih skrivališčih, brez sledu, kot da jih je zemlja požrla.

V onem času, ko so holandske bojne ladje neumorno zasledovale pirate zlasti v vodovju okoli Bali in Bornea, so bili tudi Angleži pridno na delu, da zatro piratstvo na Kanton reki, v bližini Hong Konga.. Zasledovali so piratske džunke in narsikakatere razstrelili in potopili, enkrat so uničili celo celo floto istih, toda izgledalo je, kakor da rastejo zopet nove piratske džunke naravnost iz morja. Vsled prepovedane trgovine z opijem se je veliko število piratov lotilo tudi te obrti s svojimi džunkami. Vtihotapljali so na Kitajsko prepovedana narkotična sredstva, pri svojem povratku pa so ropali slabejše trgovske ladje.

Večina piratov je obstojala iz Kitajcev in Malajcev — kakor smo že preje omenili — toda tudi Arabci, poleg Kitajcev glavni trgovci v vhzodnoindskem Arhipelu, niso zaničevali tega rokodelstva, katerega so znali prilagoditi suram svojega korana. V posameznih slučajih so celo Evropejce zasledili pri piratstvu. S temi so naredili mornarji angleških bojnih ladij kaj kratek proces, če so jih ujeli; vsak evropski pirat je bil lahko gotov, da bo na mestu okrasil s svojim telesom glavno jarbolo, kamor so obešali pirate.

Bilo je v novembru leta 184—, in severovzhodni "Monsun" je ostro pihal. (Monsuni so perijodski vetrovi, ki pihajo posebno v severnem delu Indskega oceana. Največkrat se pojavljajo ti vetrovi v dobi med apriltom in oktobrom. Svoje ime so dobili po perzijski besedi "musum" ali po malajski "musin", kar znači letni čas.) Največ ladij, posebno manjših obrežnih vozil, je, če so nameravale pristati v Hongkongu, pristalo na junem koncu otoka, ker so bile tamkaj bolj zavarovane pred vetrovi.

Tako se je tam zbralo veliko število džunk, ki so delale s področjo svojih čolnov živahen promet s kopnem. Nakladali in razkladali so vse mogoče blago, pripravljeno in namenjeno deloma za južno ležeče skupine otokov, deloma za vtihotapljenje v Kanton. Med temi džunkami je bila tudi džunka ,ki se ni skoro ničr razločevala od ostalih džunk, le njen krov je bil bolj čist od ostalih in pa preproge ter zavese, ki so visele na kajutnih oknih, so bile iz finega sukna. Tudi jadra džunke so bila bolj bela in močnejša kot ostalih vozil. Slikarija na džunki je bila ista kot pri drugih, in na njenem rilcu je gledalo dvoje istih skrivnostnih oči, kot pri ostalih džunkah. Na zadnjem koncu pa je imela džunka naslikano svoje ime, malajsko ime — "Orang Makan" — ljudožrc.

Zastave ni bilo na džunki razvite nobene. Prijadrala je že zgodaj zjutraj ter je med drugimi džunkami vrgla svoje sidro. Ves dan ni poslala na kopno nobenega čolna in nobenega človeka, šele, ko je padel mrak, je stopilo v čoln, ki je bil privezan zadaj, nekaj pol evropsko pol indsko izgledajočih ljudi, ki so odveslali na kopno. Tamkaj so ostali pozno v noč, nakar so se spet vrnili, istotako tiho, skoro mistično, kakor so odšli.

Hongkong je prosta luka, in niti tamošnja policija, niti radovedni davčni in carinski uradniki se ne brigajo mnogo za ladje, ki tam pristanejo. Ta džunka pa je najbrž izzvala pozornost angleških uradnikov, kajti naslednjega popoldne je priplul od kopnega čoln, v katerem sta se nahajala poleg vladnega uradnika in kitajskih veslačev tudi dva sinova — "nebeškega cesarstva". Uradnik je zahteval predvsem, da mora videti lastnika džunke in njegove papirje.

Uradnik ni bil nič posebno presenečen, ko se mu je predstavil neki njegov rojak kot vodja in lastnik kitajske džunke. Mr. Moore, kakor je bilo temu ime, se je brez obotavljanja legitimiral ter izrazil samo začudenje, da se to od njega zahteva, dočim se za lastnike drugih džunk nihče ne briga. Moštvo, ki je bilo poklicano na krov, je obstojalo iz Kitajcev ter je bilo polnoštevilno in tudi njihovo zdravstveno stanje je bilo povoljno. Vsi so izgledali snažni in čisti — nekaj, kar ni mogoče vedno reči glede teh ljudi — ter so radovoljno odgovarjali obema Kitajcema, ki sta prispela z uradnikom in ki sta se sedaj radovedno ogledovala po krovu.

Mr. Moore je dejal, da je kupil džunko primeroma poceni od nekega Kitajca, ki je prej prevažal in tihotapil ž njo opij. Ker pa ni bil dovolj bogat, da bi si nabavil večjo ladjo, je sedaj s to pričel ter je kupoval ob obali Kitajske razne surovine, katere je pozneje oddajal evropskim ladjam ali pa jih zamenjaval za evropsko blago. V Honkongu je pristal samo zato, da si preskrbi svežo pitno vodo ter da morda kupi za gotov denar par zabojev opija. — Do tu je bilo torej vse dobro. — Uradnik mu je dal papirje nazaj, izgovoril je tiho par besed z obema Kitajcema, ki sta prišla ž njim nakar je zopet odšel. Povabilo "kapitana", naj spije ž njim v kajuti par kozarcev vina, je uradnik hvaležno odklonil.

Ko so odšli obiskovalci s precej visoko ležečega krova po stopnicah v svoj čoln, se je kapitan Moore nagnil preko ograje ter gledal za njimi. Če bi se bili odhajajoči ozrli tedaj navzgor, bi lahko videli, kako igra okoli ustnic kapitana porogljiv smehljaj. Stopili so v zibajoč se čoln, ki je takoj nato, gnan od enakomernih udarcev vesel, odplul.

Kapitan Moore je bil mož v najlepših letih, star okoli štirideset do petinštirideset let, bujnih, rjavih, kodrastih las, a brez brade in popolnoma obrit. Bil je močne, precej čokate postave in oblečen v navadno mornarsko obleko, moder jopič ter bele hlače. Pokrit pa je bil s kitajsko kapo, ki je bila s svilo preoblečena, okoli pasu pa je imel navaden rdeč kitajski pas, v katerem je tičala mesto orožja, lepa, kratka pipa.

Še precej časa je ostal tako naslonjen na ograji džunke. Ko je bil angleški čoln že dokaj daleč od džunke, se je obrnil na peti in tiho žvižgajoč odel proti stopnicam, ki so vodile v spodnje prostore. Dospevši do odprtine, je zmeje zaklical doli:

— Pridite gor, Ben Ali, — vse je v redu in prav začudovoljni so odšli. Hahaha, kako prokleto bistroumen je obraz tega služabnika njegovega veličanstva, in kako bedasta obraza obeh sinov nebeškega cesarstva!

Dočim je kapitan še govoril, se je pojavila v odprtini s turbanom pokrita glava nekega Arabca in kmalu je stal cel Ben Ali na krovu, opravljen v sijajno nošo svoje dežele. Stopil je tako, da je bil od kopnega neviden, ker je stal za preprogami, ki so bile razpete na krovu v obrambo proti solnčnim žarkom.

— No, ali sem imel prav? Nista li oba Kitajca ona, katerim smo v pretekłem mesecu pri Amoyju odvzeli cel tovor opija? Spoznal sem ju takoj, čim sem ju opazil skozi okno kajute.

(Dalje prihodnjič.)

Postopanje z jetniki po jetnišnicah.

Objavljena križarska vojna Evgena Debs-a v prilog jetnikom in kaznjencem v splošnem je nanovo opozorila na velikansko razliko, ki obstaja v postopanju z jetniki v državnih kaznilnicah.

Poroča Arthur Chapman.

Ko je bil pred par tedni Evgen V. Debs izpuščen iz zvezne jetnišnice v Atlanti, Ga., je izjavil, da bo ostalo njegovo življenjsko delo posvečeno oproščenju drugih jetnikov.

Mož ni prvi odlični jetnik, ki je dvignil svoj glas proti "možu v kletki". Osebna poročila o življenju v jetnišnicah so mnogobrojna in raznolika. V skoro vseh teh povestih poudarjajo pisci, da je bil njih cilj pričeti s kampanjo, s pomočjo katere bi se uvedlo reforme v postopanju s kriminalci. Jetniške reforme pa prihajajo le počasi, — posebno pa zvezna jetniška reforma. Različne države so eksperimentirale v večji ali manjši meri s takimi reformami, a strie Sam kot tak je ostal dosedaj konservativen in življenje v Atlanti ali Leavenwerth se malo razlikuje od leta do leta.

V nekaterih državah je takozvan a jetniška reforma tako napredovala, da se je dvignilo proti njej številne pritožbe, v katerih se je glasilo, da je povečanje števila zločinov posledica pomanjkanja strahu pred kaznijo od strani zločincev. V državi New York je governer Miller preiskoval razmere v jetnišnicah ter se glasi, da bo skušal postaviti jetnike na stališče, da bodo lahko vzdrževali sami sebe, v soglasju z načrtom kot se ga je uveljavilo v Minnesoti, kjer izdelujejo jetniki velike množine vrvi in drugega materijala.

V Coloradu se je takozvani "častni sistem" povedlo do naravnost nezaslišanih meja in sicer pri uporabi kaznjencev izven jetnišnice. V drugih državah pa se praktično ne vrši skoro nobenega dela izven jetnišnic. V nekaterih državah so dovoljene kazni, katere se smatra za "krute in neobičajne" ter vsled tega prepovedane v kaznilnicah drugih držav. Telesna kazen je dovoljena v večini državnih jetnišnic ter prepovedana v nekaterih. Brizganje z mrzlo vodo je prepovedano v Michiganu, Montani, New Yorku in Utah, a najbrž dovoljeno v drugih državah. Križ in jarem sta prepovedana v New Yorku, a ti sredstvi kazni uporabljajo v drugih državah. V nekaterih državah je mogoče dati kaznjence v najem privatnim osebam. V drugih državah pa ne smejo vršiti nobenega dela kot najeti ali kontraktni delavci ter so omejeni na delo v jetnišnici ali zaposleni pri izdelovanju predmetov za državno porabo. Krvni psi so dovoljeni v nekaterih državah ter prepovedani v drugih in isto velja glede verig, zamaška v ustih in železne maske.

Opaziti je slične razlike v regulacijah ali predpisih, ki se tičejo vzdržavanja parole, pravil za vedenje, razvedrilo in vsako drugo stvar, ki urejuje življenje v jetnišnicah in se včasih tiče tudi življenja izven jetnišničnih zidov.

V kolikor so torej prizadete države, izgleda kot da ima kriminalec veliko izbiro v zadevi več ali manj neizogibne kazni. Če je izvršil svoj zločin v Coloradu, bo imel mogoče priliko biti na prostem celo poletje, zaposlen pri grajenju cest ali na kaki jetniški reči, v vsakem slučaju brez oboroženih stražnikov, ki bi prežali nanj in praktično brez vsakih omejitev, dokler izvrši zahtevano delo, se oglasi pri obedih ter spi ob določenih urah.

Zvezni jetnik pa nima nobene take izbire. Kongres se ne peča z eksperimenti, ki se tičejo jetniških reform ter se v tem oziru popolnoma razlikuje od zakonodaj nekaterih držav.

Kakšne vrste so torej prostori, k isprejemajo vase one jetnike, katere se je spoznalo krivim kakega zločina proti zvezni vladi? Mogoče najbolji odgovor, a na vsak način najbolj zanimiv, je v knjigi Juliana Hawthorne, ki je bila spisana po zaključenju njegove dobe kazni v Atlanta jetnišnici.

Mr. Hawthorne je rekel, da se je ž njim osebno še precej dobro postopalo, vendar pa pravi, da pozdravijo uradniki nove jetnike v jetnišnici kot pozdravijo dečki nove hrošče, katere hočejo mučiti. Muke in trpinčenja prihajajo na različne načine, a obstajajo v glavnem iz majhnih tiranstev in zasledovanj.

Taka tiranstva in trpinčenja pa so mogoča le vsled delovanja izdajalcev v vrstah kaznjencev samih, — radi delovanja špijonov, ki bodo nudili potrebne informacije v namenu, da olajšajo svojo lastno kazen. Mr. Hawthorne pravi, da so bili taki izdajalci v glavnem med črnci, ne pa med belimi. Vlomilce je označil kot najboljši tip mož v jetnišnici in pred temi imajo tudi uradniki največji strah. — Taki ljudje so dosti drzni, da so pripravljeni izvršiti ubej ter imajo določena častna pravila, katerih se strogo drže.

— Spravite strah pred Bogom v njih srca, — je po zatrdilu Mr. Hawthorna splošno pravilo v jetnišnici. Eno izmed svaril, katere je prav posebno omenil, se glasi: — Ne skušajte pobegniti, kajti lahko bi se pri tem poškodovali. —

Njegova postelja ali prična v Atlanti je bila tako ozka, da je predstavljala dejanski le polico. Par inčev visok rob ob tej prični bi preprečil vsako nevarnost, da pade jetnik s svoje police, a nikakega roba ni bilo. Čeprav ima dobre živce, je Mr. Hawthorne vendar izjavil, da ni mogel skoraj nič spati radi pritajenih vzdihov in hropenja ponoči.

Jetnik v Atlanti nosi na hrbtu svoje suknje črke U. S. P. (United States Prisoner.) Iste črke so tudi na hrbtu njegove srajce, na sprednji strani njegovih hlač ter na čevljih in čepici.

Vsled reform, katere je uvedel neki varden, kojega termin je potekel, še predno je bil Hawthorne obsojen, je bilo jetnikom ob sobotih dovoljeno dve uri in pol za baseball. Dovoljen je bil tudi pogovor tekom obedov. Vršili so se včasih koncerti jetniške kapele in vsakdo je smel pisati ali pa sprejeti po dve pismi na teden. Od časa do časa so se vršile tudi predstave v kapelici jetnišnice.

Eden izmed kaznjencev je imel podgano, ki je bila popolnoma krotka, — pripoveduje Hawthorne. — Neki obiskovalec ga je vprašal, zakaj jo ima tako rad. — Ker je ugriznila paznika! — je odgovoril kaznjenec.

Glede dela v Atlanti pravi Mr. Hawthorne, da je obstojalo iz mizarstva, vrtnarstva, krojaštva, konštrukcijskega dela ter farmerstva v notranjosti jetnišnice in izven nje. Glede uspehov tega dela pravi, da je 800 mož v jetnišnici komaj izvršilo to, kar bi mogla izvršiti dva ducata prostih mož.

Mr. Hawthorne je dobil življenske povesti številnih sokaznjencev ter prišel na podlagi tega do prepričanja, da ne doseže kazenski sistem nikdar svojega namena Napisal je knjigo v namenu, da sproži gibanje, ne da se izboljša sedanje razmere, temveč da se popolnoma odpravi jetniške ali zaporne kazni za zločine.

Kljub reformam, ki se jih je uvedlo v različnih državah in tudi v zveznih kaznilnicah, je takozvana "idealna ječa" vse prej kot razvita. Ječa, ki izgleda kot "ideal" s stališča reformskega elementa, ki daje izraza mnenju, da delajo moderne tendence jetnišnice za vse preje kot mesta kazni.

Varden Thomas Tynan, državne kaznilnice v Coloradu, reformator, kojega presenetljive izpremembe v jetniški disciplini so povzročile tako številne komentarje, pravi, da zadostuje oropati človeka njegove prostosti. On je mnenja, da se ne sme imeti v mislih nobene druge kazni. Lahko se reče, da je to v splošnem naziranje jetniških reformatorjev.

Thomas Osborne nam slika idealno jetnišnico kot dejanski tri jetnišnice, združene v eno. Jetnika se sprejme v srednjo ali nevtralno jetnišnico. Tam je na preizkušnji za nekaj časa. Preišče in popravi se ga telesno in duševno. On je v zaprtem prostoru, a med zidovi je dosti odprtin. — Skozi mreže zre lahko na prijetno deželo izven jetnišnice. V tej nevtralni jetnišnici je delavnica in telovadnica. Soba v spalni dvorani je čista. Jetnik se pridruži Mutual Welfare League in če se je izkazal vrednim zaupanja, se ga pošlje v zunanjo jetnišnico.

Zunanja jetnišnica, kot že kaže ime, se nahaja izven jetniških zidov. Tam je na razpolago delo na polju in drugo delo na prostem. Nikakih zidov ni, ki bi zapirali jetnika. On živi dejanski življenje prostega državljana.

To je dejanski načrt, ki je uveljavljen v Coloradu že dvajset let ali več. Številne izmed najkrasnejših cest v Coloradi so bile zgrajene od kaznjencev iz državne jetnišnice. Delo se vrši na — "častno besedo", brez stražnikov. V večini slučajev sklenejo okraji kontrakte za vzdrževanje kaznjencev. Kaznjenci dobivajo boljšo hrano kot pa v jetnišnici. Žive v kempah ob cesti ter so oblečeni kot navadni delavci. Nikakih stražnikov ni. Na ta način se je poslalo kaznjence v najbolj oddaljene kote države. V namenu, da zavrne ugotovilo, da bodo pobegnili, če bi se jih privedlo v veliko mesto, je odvedel varden celo gango s ceste, katero so gradili, v Denver, kjer so kaznjenci prisostvovali neki igri. Bili so zadovoljni ter se vrnili v svoje taborišče, petnajst milj izven mesta, — a niti enega ni manjkalo.

Kaznjenec iz Colorada, ki dela v prijetni okolici na prostem, — brez paznikov, predstavlja mogočen kontrast proti kaznjencem v New Gate, Connecticut, ki so delali leta 1825 v takozvani — "treadmill", to je mlinu, katerega se je gonilo s človeško silo, to je z nogami. Ta priprava je izzvala toliko kritike, da je bil še istega leta imenovan komitej, ki naj bi preiskal celo zadevo. Komitej je dognal, da se je spravilo kaznjence v ta mlin v skupinah po 33 mož in da so morali pritiskati na vrteče se kolo deset minut, nakar so imeli pet minut počitka. Čeprav se je dognalo, da ne vidijo ljudje uspeha svojega dela, ter priznalo, da nudi ta priprava priliko za brutalno priganje od strani surovih paznikov, ni nikdar komitej priporočil odprave te vrste mučenja.

Vse take stvari so izginile iz jetnišnic obenem z zastarelimi oblikami kazni. Še vedno pa so številne vrste jetniških standardov. Kar zadostuje za kazen v eni obč. ne zdostuje v drugi.

Besede William T. Steada so še vedno pravilne:

— Dokler ni bil človek v ječi, ne ve, kaj pomenja človeško življenje.

Izgnan nemški agitator.

V Veliki Kikindi je bil obsojen na izgon iz Jugoslavije graški profesor dr. Alman, ki je širil po Banatu vsenemško propagando.

Kaj je miljarda?

Miljarda je tisoč miljonov. Dandanes smo vajeni z velikimi številkami metati okoli, ne da bi pomislili, kako velikanska svota je miljarda. Da si morejo naši čitatelji vsaj približno predstaviti, koliko je miljarda, naj navedemo to-le: Od Kristusovega rojstva je preteklo šele leta 1903. ena miljarda minut. In vendar je minuta skoraj samo trenutek!

ADVERTISEMENTS.

Ali si tako lahko služite denar kot na ta način?

Ali veste, da se povpraševanje po JUVITO ČISTOŽELIŠČNEM ČAJU, priljubljenem ljudskem zdravilu, širi kot ogenj?

Ali veste, da se VAM nudi čudovita prilika, da napravite velik denar zase v svojem lastnem okraju, pod tem značilnim pogojem?

Postanite JUVITO agent. Povejte svojim prijateljem in znancem, o presenetljivh dobrotah JUVITO ŽELIŠČNEGA ČAJA za želodčne, jetrne in ledične bolezni. Začnite z JUVITOM v vaši okolici in videl boste, koliko naročil boste dobili za to slavno zdravilo! Pišite nam danes po ponudbo za agente. Izvedeli boste, kako veliki dobički se vam nudijo. THE BIELECK MANUFACTURING CO., 986 Liberty Avenue. Pittsburgh, Pa.

Leto luči.

Napravite novoletni sklep, da omrežite hišo z električnimi žicami. Električna luč pomeni jasnejši, zdravejši in veselejši dom tekom leta.

Mi bi Vam radi telefonirali in Vam dali brezplačno vsa pojasnila.

The New York Edison Company

At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street

Podružnice, kjer se prodajajo in kjer so na ogled električne priprave, namenjene za učobnost občinstva.

20 Norfolk St
10 Irving Place
124 West 42d St
151 East 86th St
15 East 125th St
362 East 149th St
555 Tremont Ave

Knjige! - Knjige!

POUČNE KNJIGE

Angleško-slovenski slovar — Dr. Kern $5.00
Slovensko angleški slovar 1.50
Slovensko-angleška slovnica 1.50
Nemški abecedik .... .35
Nemško angleški tolmač .... .60
O lepem vedenju .... .50
Slovensko-nemški slovar — (Janežič Bartol) 4.00
Angleščina brez učitelja .... .40
Cirilica. Navodilo za čitanje in pisanje srbščine v cirilici .... .30
Dekletom. Spisal Anton B Jeglič .50
Gospodinstvo — Furgaj. Praktična knjiga za naše gospodinje. (Trdo vezana.) 1.50
Praktični računar .... .80
Knjiga o lepem vedenju Urbanus, (Trdo vezano) 1.00
Mladeničem, Ant. B. Jeglič
I. zvezek, ... .60
II. zvezek .... .60
Nasveti za hišo in dom. Koristna knjiga za vsako hišo 1.00
Pravila za olike. Dr. J. Dostojen .65
Varčna kuharica, za slabe in dobre čase 1.00

RAZNE POVESTI IN ROMANI.

Udova Leruž, detektivski roman 1.00
Jos. Jurčič, 4. zv.: Cvet in sad. Hči mestnega sodnika itd. .. .75
Jos. Jurčič, 5. zv: Sosedov sin. Sin kmetskega cesarja itd. .... .75
Jos. Jurčič, 6. zv.: Doktor Zober, roman. — Tugomer, tragedija .75
Dve sliki — Ksaver Meško .... .40
Hudo brezdno. Ni vse zlato, kar se se sveti itd. .... .35
Patria, povest iz iske junaške dobe .... .30
Od svobodnim solncem, zgodovinska povest, 1. zv. 1.25
od svobodnim solncem, zgodovinska povest, 2. zv. 1.25
Povesti slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo, Kalan .... .35
Romarica, povest .... .60
Sisto & Sesto, povest iz Abruccev .30
Slike in povesti, Ksaver Meško .35
Študent naj bo, — Naš vsakdanji kruh .... .35
Veselo povesti: Za možem, — V pustiv je šla. — Pravda med bratoma .... .35
Vojnimir ali poganstvo in krst, povest .... .35
ster Zgaga .... .50
Doli z orožjem .... .50

Knjige družbe Sv. Mohorja
Duhovni boj (304 str.) .... .50
Mesija (1. zv.) .... .30
Mesija (2. zv.) .... .50
Zgodovina slov. naroda (5. zv.) .30
Zgodovina slov. naroda (6. zv.) .30
Mladim srcem (2. zv.) Spisal K. Meško .30
Knjiga za lahkomislene ljudi, Spisal I. Cankar 1.75
Pet tednov v zrakoplovu 2.00
Amerika in Amerikanci 5.00

JUDSKA KNJIŽICA — POVESTI.

1. zv. Znamenje štirih. Povest detektiva Sherlock Holmes .... .50
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest iz dobe človeških apostolov. .... .60
3. zv.: Jurnež Zmagovač, povest. — Med Plazovi, tirolska povest. .30
4. zv. Mala življenja, povest .... .35
5. zv.: Zadnja kmečka vojska, zgodovinska povest .... .75
6. zv. Gosdarjev sin — Finžgar, povest .... .30
7. zv.: Prihajač. Zanimiva povest .... .60
9. zv.: Brencelj: Kako sem se jaz likal, 1. zvezek 1.00
10. zv.: Brencelj: Kako sem se jaz likal, 2. zvezek 1.00
11. zv.: Brencelj: Kako sem se jaz likal, 3. zvezek 1.00
14. zv.: Brencelj: Ljubljanske slike. (Podobe ljubljanskega mesta) .... .75
15. zv.: P. Colomb: Juan Miseria. Povest iz španskega življenja .75
16. zv. Ne v Ameriko. Po resničnih dogodbah .... .75

ŠPILMANGVE POVESTI.

2. zv.: Maron, kršanski deček iz Libanona .... .25
3. zv.: Marijina streha, povest iz kavkaških gora .... .25
4. zv.: Praški Judek, povest, II. natis .25
8. zv.: Tri indijske povesti .... .30
9. zv.: Kraljičin sodnik. Zgodovinska povest iz Japonskega .... .30
10. zv.: Zvesti sin, povest iz vlade Akbarja Velikega .... .25
11. zv.: Rdeča in bela vrtnica, povest .... .30
12. zv.: Korejska brata. Črtica iz misijonov v Koreji .... .30
13. zv.: Boj in smaga, povest iz Amara .... .30
14. zv.: Prisega beneškega glavarja, povest iz zgodovine kanadske .... .30
15. zv.: Angelj sodnjev — Brazilska povest .... .25
16. zv.: Zlatokopi, povest .... .30
17. zv.: Prvič med Indijanci ali vožnja v Nikaraguo .... .30
18. zv.: Preganjanje indijskih misijonarjev .... .30
9. zv.: Mlada mornarja, povest .30

SPISI ZA MLADINO.

Bob za mladi rob, pesmice .... .30
Dedek je pravil, pravljice .... .60

MOLITVENIKI.

Skrbi za dušo:
v usnje vezano 1.80
v platno vezano .... .90

Rajski glasovi:
v platno vezano .... .90
v kost vezano 1.70
v usnje vezano 1.80

ZEMLJEVIDI.

Združenih držav .... .15
Zemljevid Slovenije .... .10
Zemljevid Evrope .... .30
Velika stenska mapa 2.50
Zemljevidi: New York, Illinois, Colorado, Kansas, Motana, Minnesota, Wyoming in Alaska — vsaki po .25
Pennsylvania .... .50
West Virginija .... .40

RAZGLEDNICE:

Zabavne, različne, dozet .20
Newyorške, različne, dozet .20
Panorama mesta New York, 25 slik .20
Panorama mesta Celje, 21 palcev dolge .... 25c.

Z ZADNJO POŠILJATVIJO SMO DOBILI NASLEDNJE KNJIGE:

Strie Tomova Koča .... .60
Sv. Notburga .... .35
Pravljice za Mladino, S. Košutnik .30
Elizabeta .... .35
Gozdovnik, (2 zvezka) 1.00
Cvetina Borograjska .... .60
Dostojno vedenje .... .50
Pravljice H. Majar .... .30
Godčevski Katekizem .... .25
Beneška Vedeževalka .... .35
Materina žrtev .... .80
Cvetke .... .35
Pozigalec .... .45
Svetna noč .... .25
Ciganova osveta .... .35

Opomba: Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, money order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo. Ne naročajte knjig, katerih ni v ceniku. Knjige pošiljamo poštnino prosto.

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St.,
New York

Požigalec.

FRANCOSKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emile Gaboriau.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

16 (Nadaljevanje.)

Sedmo poglavje.

Bilo je ravno sedem zjutraj, ko se je pripeljal na dvorišče gradu Boaskoran voz, v katerem so sedeli sodnik, okrajni pravdnik in Mešinet. To dvorišče je bilo zelo prostorno, posejano z drevjem in obdano od gospodarskih poslopij. Grad je bil že davno prebujen. Pred vratmi svoje hiše je žena nekega kmeta čistila veliki kotel, v katerem je bila skuhala jutranjo juho. Dekle so prihajale in odhajale in pred hlevom je neki dečko drgnil z veliko unemo lepega konja čiste pasme.

Na glavnih stopnjicah je stal gospod Anton, glavni uslužbenec Boaskorana, kadeč svojo smodko v svetlem jutranjem solncu ter nadzorujoč delo svojih ljudi. Bil je star približno petdeset let, a bil še vedno aktiven. Novemu gospodarju ga je zapustil stari stric, obenem z drugim posestvom. Bil je sedaj udovec in njegova hčerka je bila v službi markize

Ker je bil rojen v družini in ker je ni nikdar zapustil, je smatral samega sebe kot člana družine ter ni videl nobene razlike med svojimi lastnimi interesi ter onimi svojega gospodarja. V resnici se je postopalo z njim kot s prijateljem ne kot s služabnikom. Gospod Anton si je laskal, da ve za vsako podrobnost v zadevah svojega mladega gospodarja.

Ko je videl sodnika in okrajnega pravdnika prihajati proti vratom, je vrgel proč svojo smodko, prišel hitro navzdol, se globoko priklonil ter rekel z najbolj sladkim glasom:

— Ah, gospoda, kako veselo presenečenje! Moj gospod bo zelo vesel.

S tujci bi si Anton ne dovolil takih familijarnosti, kajti bil je zelo formalen. Gospoda Dobižona pa je videl več kot enkrat na gradu. Vedel je tudi o kakih načrtih se je razpravljalo med njegovim gospodarjem in gospodom Galpinom. Vsled tega je bil zelo presenečen vspričo velike kladnosti, katero sta kazala oba ta gospoda in povdarka glasu, s katerim ga je gospod Galpin vprašal:

— Ali je gospod de Boaskoran že vstal?

— Ne še, — je odvrnil, — in jaz imam povelje, da ga ne smem prebuditi. Prišel je pozno domov v pretekli noči ter hoče danes zjutraj nadomestiti, kar je zamudil.

Instinktivno sta se sodnik in okrajni pravdnik ozrla vsak v svojo smer, kajti bala sta se srečanja pogledov.

— A, gospod de Boaskoran je prišel včeraj pozno domov? — je ponovil sodnik.

— Krog polnoči, rajše po polnoči kot pa preje.

— In kedaj je šel ven?

— Od tukaj je odšel krog osme ure.

— Kako je bil oblečen?

— Kot ponavadi. Imel je svetlo-sive hlače, lovsko suknjo iz rjavega velvetina ter velik slamnik.

— Ali je vzel s seboj puško?

— Da, gospod.

— Ali veste kam je šel?

Če bi ne imel respekta do prijateljev svojega gospodarja, bi Anton gotovo ne odgovoril na ta vprašanja, katera je smatral za skrajno impertinentna. To zadnje vprašanje pa se mu je zdelo že odveč. Odgovoril je vsled tega z glasom žaljenja samo-respekta:

— Jaz nimam navade vpraševati svojega gospodarja kam gre, kadar zapusti to hišo in tudi ne kje je bil, kadar se vrne.

Gospod Dobižon je dobro razumel čustva, ki so navdajala tega vernega služabnika. Vsled tega je rekel z izrazom velike prijaznosti:

— Ne mislite, prijatelj moj, da stavljam vsa ta vprašanja iz gole radovedosti. Povejte mi vse, kar veste. Vaša odkritosrčnost bo bolj koristna vašemu gospodarju kot pa si mogoče mislite.

Anton se je ozrl z izrazom velikega presenečenja sedaj na sodnika sedaj na okrajnega pravdnika in končno na Mešineta in Ribota, ki sta se približala.

— Zagotavljam vam, gospodje, da ne vem, kje je gospod de Boaskoran preživel večer.

— Ali nič ne sumite?

— Ne.

— Mogoče je šel v Breši, da obišče prijatelja?

— Ne vem, če ima kakega prijatelja v Breši.

— Kaj je storil potem, ko je prišel domov?

Stari služabnik je očividno kazal znamenja zadrege.

— Pustite me pomisliti, — je rekel. — Moj gospodar je šel v svojo spalnico ter ostal tam štiri ali pet minut. Nato pa je prišel navzdol, snedel kos pogače ter izpil čašo vina. Nato je prižgal smodko ter mi rekel, naj grem spat, a dostavil, da se hoče malo izprehoditi ter se sleči brez moje pomoči

— In vi ste šli nato spat?

— Gotovo.

— Vsled tega ne veste, kaj je vaš gospodar storil?

— Oprostite mi, prosim. Zaslišal sem ga odpreti vrtna vrata.

— Ali se vam ni zdel drugačen kot ponavadi?

— Ne, bil je tak kot vedno: vesel in dobre volje. Celo pel je.

— Ali mi morete pokazati puško, katero je vzel s seboj?

— Ne. Gospodar jo je najbrž vzel s seboj v svojo sobo.

Gospod Dobižon je ravno hotel napraviti pripombo, ko ga je ustavil sodnik s kretnjo ter poželjivo vprašal:

— Kako dolgo je tega, odkar ne govorita vaš gospodar in grof Klodijez več med seboj?

Anton se je stresel, kot da je neka temna slutnja vstala v njegovi glavi. Odgovoril je:

— Že dolgo časa. Vsaj mislim tako.

— Ali veste, da si nasprotujeta?

— Oho.

— Da sta imela velike težkoče med seboj?..

— Nekaj neprijetnega se je pripetilo, to vem. Stvar pa ni bila tako huda. Ker ne obiskujeta drug drugega, se tudi ne moreta sovražiti. Razventega pa sem čul gospodarja več kot stokrat reči, da smatra grofa Klodijez za enega najboljših in najbolj častnih mož; da ga visoko čisla in . . .

Minuto ali nekako ta ko je Galpin molčal ter razmišljal, če ni pozabil na kako stvar. Nato pa je vprašal naenkrat:

— Kako daleč je od tukaj do Valpinsona?

— Tri milje, gospod, — je odvrnil Anton.

— Čeg bi šli tjakaj, katero pot bi si izbrali?

— Glavno cesto, ki gre skozi Breši.

— Vi bi ne šli preko močvirij?

— Gotovo ne.

— Zakaj ne?

— Ker so jarki polni vode.

— Ali ni pot desti krajša skozi gozd?

— Pot je gotovo krajša, a vzelo bi več časa. Pota so zelo nerazločna ter zarasla z grmičevjem.

(Dalje prihodnjič.)

NAŠIM NAROČNIKOM

"GLAS NARODA" je stopil v svoje trideseto leto. To je velik uspeh za slovenski list v Ameriki, kjer je vse tako silno nestalno in odvisno od razmer.

Doba tridesetih let je najboljše jamstvo, da je list dober, splošno priljubljen in splošno razširjen.

Za vse svoje dosežene uspehe se ima v prvi vrsti zahvaliti zvestim naročnikom in izpolnjevanju gesla, ki si ga je zastavil takoj ob pričetku: Vse za korist slovenskega delavskega naroda v Ameriki.

"GLAS NARODA" ne pripada nobeni stranki.

On hvali vse, kar ima ta ali ona stranka dobrega na sebi in graja vse, kar ima slabega.

Ti nazori so mu omogočili obstoj do današnjega dne. In ker bodo tudi zanaprej njegova vodilna sila, mu je obstoj zasiguran do smrti slovenskega naroda v Združenih državah.

Kar se tiče izbranega čtiva, se ne more z "GLAS NARODA" primerjati noben jugoslovanski list v Združenih državah. To mora javno potrditi vsak njegov pristaš in temu dejstvu vsak njegov nasprotnik v srcu pritrjuje.

Da se bo mogel list obdržati na višini kot je sedaj in da se bo še višje povspel, je naloga vsakega naročnika, da v polni meri zadosti svojim dolžnostim.

Naročnina za list stane:

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$6.00
Za pol leta	$3.00
Za četrt leta	$1.50
Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.50
Za inozemstvo za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.50

Kdor pošlje celoletno naročnino, ima to prednost, da dobi v dar dve zanimivi knjigi **"Vdova Leruž"** in **"Peter Zgaga"**.

Sicer staneta knjigi $1.50.

Vsem, ki so obnovili celoletno naročnino, smo začeli včeraj pošiljati knjige.

Ker je zaloga teh dveh knjig precej omejena, obnovite celoletno naročnino takoj, da ju boste dobili.

Vsak naj stori prejkomogoče svojo dolžnost, da bomo tudi mi zamogli zadostiti svojim.

Uprava "Glas Naroda".

Zelena internacijonala.

Glasilo češkoslovaških agrarcev "Venkov" javlja, da se je vrnila v Prago delegacija češkoslovaških agrarcev, ki je prepotovala slovanske balkanske države, da vzpostavi kar najtesnejše zveze med balkanskimi in češkoslovaškimi zemljoradniki v smislu sklepov zemljoradniškega kongresa v Pragi. Delegacija izjavlja, da je v načelu povsod uspela in da je kooperacija češkoslovaških, jugoslovanskih in tudi bolgarskih zemljoradnikov zagotovljena.

Najnovejša importirana godbena ura.

Najkrasnejši okrasek vsakega doma. — Cena $6.50.

Presenečeni in očarani boste, ko bostę slišali to čudovito godbo, skrito v novoiznajdeni uri, ki je ravnokar dospela iz Evrope. Ta ura igra čudovite melodije, prednašane po najslavnejših godbenikih in vi lahko slišite njihovo godbo s tem, da navijete uro in pritisnete na gumb. Vsako zbirko igra približno dvajset minut ter je popolnoma skrita.

Ura ima prvovrstno kolesje ter kaže boljše čas kot vsaka druga. Obod je napravljen iz dragocenega in trajnega orehovega lesa. Z umetnimi rezbarijami bo lep okrasek vaše hiše.

Ta ura, ki je velike vrednosti za vsakega, ni samo izboren časomer, pač pa tudi prvovrsten godbeni inštrument. Napravljen je tako, da njegova godba prispodabljati z vsako godbo dragocenega inštrumenta.

Naša posebna znižana cena je samo za ta mesec $6.50, s 25 letno garancijo vred. Zagotovo izkoristite takoj to veliko ponudbo, kajti pozneje bo cena večja

Izrežite ta oglas, napišite svoj naslov in ime **razločno** ter nam pošljite s 50 centi vred za pokritje pošiljalnih stroškov, Ostanek boste plačali, ko vam bo ura izročena,

Poskušajte jo deset dni, in če ne boste žnjo popolnoma zadovoljni, vam bomo vrnili denar. PIŠITE DANES!

UNION SALES COMPANY, Dept. 32, 673 W. Madison St. Chicago. Ill.

Tisočeri pričajo o čudežih JUVITO ČISTO ŽELIŠČNEGA ČAJA

Leta in leta je na trgu — leta in leta čudovitega dela v zdravljenju želodčnih, jetrnih in ledičnih bolezni! Tisočeri moški in ženske vseh poklicev mu pojejo slavo. DAR NARAVE VAM. To ni zdravilo ki se ga navadite uživati — to je stvor narave, sestava iz šestnajsterih želišč, korenin, cvetja in listov, ki je pomagala napraviti svet jasnejšim, veselejšim, močnejšim in bolj zdravim NAPRAVITE DANES TA SLAVEN KORAK! Naučite se spoznavati, kaj se pravi dvigati glavo, imeti izbočena prsa ter čutiti kroženje čiste krvi po vaših žilah.

TAKOJ, predno odložite ta list, naročite veliko škatljo JUVITO ČISTO ŽELIŠČNEGA ČAJA (tudi v tabletni obliki — JUVITO ČISTO ŽELIŠČNE TABLETE.) Pošljite $1.00 na BIELEK MANUFACTURING CO., 968 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.

Nove Jugoslavija PIANO-ROLE

SVETA NOČ,	z besedami	$1.25 NA MARJANCE, polka	$1.00
KJE SO MOJE ROŽICE,	"	$1.25 MLADI VOJAKI, koračnica	$1.00
VSI SO PRIHAJALI,	"	$1.25 HOLZHACKER, marš	$1.00
LJUBCA MOJA,	"	$1.25 DONAVSKI VALOVI, valček	$1.00

ČREZ VALOVE, valček $1.00

SE DOBIJO EDINOLE PRI:

NAVINŠEK - POTOKAR CO., 331 Greeve St., Conemaugh, Pa.

Pri naročilu blagovolite poslati 80 centov za poštnino.

ADVERTISEMENTS.

Rad bi izvedel, kje se nahaja zdaj CECILIJA GRAD. Leta 1918. sva bila zadnjič skupaj na Tržaški cesti v Ljubljani. Ona se nahaja zdaj v Jugoslaviji. Doma je iz Dovskega, fara Sveta Helena. Išče jo John Cerar, Box 243, Forest City, Pa. U. S. A. (20-21—1)

SLUŽBO DOBI

uradnik (uradnica) na jugoslovanskem konzulatu v New Yorku. Znati mora angleško in slovensko diktalografijo in stenografijo. Ponudbe je poslati na: Jugoslav Consulate, 443 W. 22. St., New York, N. Y.

IŠČEM DEKLO

v starosti od 20 let naprej za lahko hišno delo v mali trgovini. Plača po dogovoru. Pisma naslovite: Jerry Miheve, Box 168, Orient, Illinois.

LUBASOVO HARMONIKO,

36 glasov, nemško uglašena, skoro nova, prodam takoj. Pišite na Joe Rossman, 1487 Avenue A, (Barber), New York, N. Y.

BOLNIM ZDRAVJE

Iz bogatih ozemelj Evrope, Azije in Afrike so zbrana redka želišča, ki napravljajo

Bolgarski Krvni Čaj

da pomaga naravi

gladko čistiti črevesje.
Čistiti kri.
Sladiti želodec.
Započeti delovanje jeter;
Izčistiti ledice.

Vzemite vrelega, da odstranite prehlade in se zaščitite pred influenco in pljučnico. Prodajajo ga lekarnarji vsepovsod, ali po pošti zavarovano. 1 velik družinski zavoj $1.25, ali 3 za $3.15 ali 6 za $5.25. Naslov H. H. von Schlick, President, Marvel Products Company, 9 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

Oženite se

Pošljite nam samo EN DOLAR in poslali vam bomo popoln Ženitvanski katalog z natančnim opisom, SLIKAMI, imeni in naslovi mnogih dzklet in nekeliko odov, ki iščejo dobrega ni poštenega moža. Lahko sami pišete in sklenete srečen zakon. Mi smo zmožni storiti pošteno in dovoljeno posredovanje, zato ne štedite dolarja, ki je posredi med vami in ŽAKONSKO SREČO.

COSMOPOLITAN B. CLUB
P. O. Box 423 — Venice, Calif.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specijalist v Pittsburgu, ki ima 34-letno prakso v zdravljenju vseh moških bolezni.

Zastrupljenje krvi, navari s gleavitom itd. ki ga je izumil dr. prof. Brisch. Ob izmaz moških ali moškarcev po telesu, v grlu, izpuščaje kožne, odečline v kožah, prišite in izletel vam bom kri. Ne dokajte, kar ta bolezen mlaja.

Vse moške bolezni zdravim po vrajitvi metodi. Kakor hitro opazite da vam pomanjkuje zdravja, ne čakaj. A. temveč prišite in jaz vam go bom zopet povrnil.

Pyrocele ali vedno kile ozdravim v 24. urah in sicer brez operacije.

Bolezni kostrja, ki povzročajo bolečine v krtiči in hrbtu in vlažnih tudi gri pulčnje vočn, ozdravim z gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine o-bolečine srčnice, ščrcelo in druge bolne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi, ozdravim v kratkem času in ni potrebno ledati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tel znake, da vas zavedejo. Jaz nam je to starega kraja, zato vas lažje zdravim, kar vas zanemam slovenski. Pradno urat ob delavnikih od 9. do 8 Ob nedeljah od 9. do 8.

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

PRES. WILSON	24	jan.	— Trst	LA LORRAINE	4	marca	— Havre
LA LORRAINE	29	jan.	— Havre	PR. MATOIKA	4	marca	— Bremen
CARONIA	28	jan.	— Reka	SAXONIA	7	marca	— Bremen
ZEELAND	28	jan.	— Cherbourg	ARABIC	8	marca	— Genoa.
LA TOURAINE	4	febr.	— Havre	LA SAVOIE	11	marca	— Havre
AMERICA	4	febr.	— Bremen	FINLAND	11	marca	— Cherbour
ORBITA	17	febr	— Hamburg	RYNDAM	11	marca	— Boulogne
RYNDAM	4	febr.	— Boulogne	OLYMPIC	11	marca	— Cherbourg
AQUITANIA	7	febr.	— Cherbourg	AMERICA	11	marca	— Bremen
FINLAND	11	febr.	— Cherbourg	PARIS	15	marca	— Havre
LA SAVOIE	11	feb.	— Havre	HANOVER	15	marca	— Bremen
CARMANIA	11	febr.	— Reka	OROPESA	17	marca	— Hamburg
POTOMAC	11	febr.	— Bremen	FINLAND	18	marca	— Cherbourg
FRANCE	16	febr.	— Havre	POTOMAC	18	marca	— Bremen
ADRIATIC	18	febr.	— Genoa	AQUITANIA	21	marca	— Cherbourg
OLYMPIC	18	febr.	— Cherbourg	FRANCE	23	marca	— Havre
N. AMSTERDAM	18	febr.	— Boulogne	N. AMSTERDAM	25	marca	— Boulogne
PARIS	21	febr.	— Havre	HOMERIC	25	marca	— Cherbourg
ARGENTINA	21	febr.	— Trst	YORK	29	marca	— Bremen
AQUITANIA	23	febr.	— Cherbourg	ORBITA	31	marca	— Hamburg
MONGOLIA	23	febr.	— Hamburg	OLYMPIC	1	aprila	— Cherbourg
KROONLAND	25	febr.	— Boulogne	KROONLAND	1	aprila	— Cherbourg
HUDSON	25	febr.	— Bremen	LA LORRAINE	1	aprila	— Havre
MINNEKAHDA	26	febr.	— Hamburg	MAURETANIA	2	aprila	— Cherbourg
NOORDAM	25	febr.	— Cherbourg	PARIS	5	aprila	— Havre
SEYDLITZ	1	marca	— Bremen	SEYDLITZ	12	aprila	— Bremen
HOMERIC	1	marca	— Cherbourg	FRANCE	13	aprila	— Havre
ORDUNA	3	marca	— Hamburg	ORDUNA	14	aprila	— Hamburg
ARABIC	4	marca	— Genoa	MAURETANIA	25	aprila	— Cherbourg
ZEELAND	4	marca	— Cherbourg	OROPESA	28	aprila	— Hamburg

ADVERTISEMENTS.

COSULICH ČRTA

Direktno potovanje v
DUBROVNIK (Gravosa), TRST.
PRESIDENT WILSON
24. januarja 1922.

Cene za Trst in Reko so:
Pres. Wilson $102.50 in $5. davka.

Potom listkov izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in okolici.

Razkošne udobnosti prvega, drugega in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & Co.
Passenger Department
2 West Street New York

FRENCH LINE
COMPAGNIE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE
Express Postal Service

Direktna služba v

Jugoslavijo

preko Havre

z velikimi parniki na 2 in 3 vijake

CHICAGO	26. jan.
LORRAINE	28. jan.
TOURAINE	4. febr.
SAVOIE	11. febr.

Za družine nudimo izborne ugodnosti tretjega razreda — kabine z dvema, štirimi, šestimi in osmimi posteljami. Vsi taki potniki bodo deležni iste izborne službe in hrane, vsled katere je znana Francoska črta.

Za nadalje informacije vprašajte pri lokalnih agentih FRENCH LINE.

CUNARD-ANCHOR

Največji, najhitrejši parniki na svetu. Izborna postrežba potnikom. V vašem mestu ali bližini je lokalni agent.

V Jugoslavijo, Bolgarsko, Rumunsko in Madžarsko,

Preko Reke:

CARMANIA

11. februarja

Karta $105 — Davek $5
Železnica do Belgrada $5. Do Zagreba $1.75, Bukarešta $11.50, Budimpešte $3.35, Sofije $8.45.

Preko Cherbourg:
AQUITANIA ..... 7. feb.

POZIV!

MARTIN KREINZ iz Milwaukee, Wis., naj nam pošlje svoj pravilni naslov ter poroča, za kaj je oni znesek, ki ga je poslal na Slovenic Publishing Company.

Upravništvo Glas Naroda,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

SLOVENSKA BANKA

Zakrajšek & Češarek

70 — 9th AVE., NEW YORK, N.Y
(med 15. in 16. cesto)

pošilja denar v Jugoslavijo, Italijo itd; — prodaja vozne listke za vse važnejše črte; — izvršuje notarske posle, kolsovzvezi s starim krajem. — Cene vedno med najnižjimi. — Telefon Watkins 7527

Dospelo je novo suho grozdje.

Muškatel zelo sladke debele jagode, boksa 50 funtov .. $9.—
Cipar grozdje največje in najsladkejše jagode, boksa 50 funtov .....$8.—
Malo črno grško grozdje, zelo sladko, boksa 50 funtov $7.—
Pošljite $3. na račun vsake bokse ki naročite in poslali bomo takoj.
BALKAN IMPORTING CO.
51-53 Cherry St., New York, N. Y.

ZAKAJ SE STRUPITE S SLABIM TOBAKOM, POSKUSITE NAŠ IMPORTIRAN

pravi turški tobak,

boksa en funt $3.00, pol funta $1.50 s papirjem

hercegovski mešani,

boksa 1 funt $2.00; pol funta $1.00 s papirjem

Boksa filisnov 15c. in mašina za delati cigarete 15c.

Z naročilom pošljite denar.

ADRIATIC IMPORTING CO.,
606 - 11th Avenue, New York, N. Y.

Želodčni Nered. Nervoznost. Nečista Kri in Slaba Cirkulacija

so devet desetin naših bolezni, trpljenja in mizerije. Večina teh bolezni se lahko hitro ublaži, če se rabi čudodelno zdravilo Nuga-Tone, ki povzroča bogato, rdečo kri, močne in stanovitne živce, čvrste može in žene.

Slabi živci

pomenijo slab, izdelan in obnemogel sistem. Vsak organ in delovanje telesa je odvisen za svoje življenje in delovanje od živčih cil. Živčne sile so glavni vir, iz katerega izhaja kontrola našega zdravja in našega delovanja, našega veselja in našega uspeha. Možje in žene z onemoglimi in nesoglasujočimi živci so bolehni, vznemirljivi, grerekujočl, nesrečni in niso vstanju prenašati odgovornosti, ki jim ga nalaga življenje.

Nuga-Tone je najbolje zdravilo na svetu za slab in obnemogel živčni sistem. Boget je na fosforju, ki ustvarja močne, stanovitne živce, dobro zdravje, rdeča lica in razveseljivo razpoloženje.

Tenka, vodena kri— slaba cirkulacija.

Nuga-Tone vsebuje veliko množino železa, ki je eno največjih zdravil in poznano za ustvarjanje bogate, rdeče krvi. Nobena reč ni bolja za bledе, slabotne, slabokrvne ljudi, ki imajo tenkovodeno kri. Poživlja tudi delovanje srca, ki popravi cirkulacijo in pošilja toke gorke in hranljive krvi v vsak organ in telesno žilo. Nuga-Tone deluje tudi na jetra in črevа ter povzroča, da so črevа odprta in tako preprečuje zaprtje.

Želodčni nered.

Neprebava, dispepsia, zaprtje, plini v želodcu in črevah, vzdigovanje, kisel želodec, slab izdih, jezik pokrit z belino, trebuhobol, riganje, zgoča senzacija, želodčna bol, krči v želodcu in podobni neredi so ponavadi hitro ozdravljeni, če se vporabi dobro zdravilo Nuga-Tone. Povzroča dober tek, poveča težo, dobro spanje in se počutite kot novorojena oseba.

Naša absolutna garancija.

Cena Nuga-Tone je $1.00 steklenica in ZADOSTUJE ZA EN MESEC ZDRAVLJENJA, ali šest steklenic za $5.00. Jemljite Nuga-Tone 20 dni, in če ne boste z rezultatom zadovoljni, vrnite ostalo kjer ste ga kupili in dobite denar takoj nazaj. Zgubiti ne morete niti centa. Mi prevzamemo ves rizik. Pošljite nam naročilo še danes in si pridobite nazaj svoje zdravje, moč in življenske sile. Nuga-Tone je na prodaj po vseh dobrih lekarnah po enakih cenah in garancijah.

POŠLJITE TA KUPON ŠE DANES

National Laboratory, S. 703, 1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Gospodje:—Priloženo dobite $_____ za kar mi pošljite _____ steklenic Nuga-Tone, poštnine prosto.

Naslov _____

R. F. D. _____ Mesto _____

Država _____

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH